

Uważni online

Cel zajęć:

- zapoznanie uczestników ze zjawiskiem uwodzenia online,
- przekazanie wiedzy na temat sposobów weryfikowania kontaktów online,
- zachęcenie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach.

Czas trwania: 45 minut.

Odbiorcy: zajęcia przeznaczone są dla młodzieży w wieku 12–15 lat.

Miejsce: klasa szkolna, świetlica, sala szkoleniowa.

Potrzebne materiały: film pobrany ze strony www.edukacja.fdds.pl.

Wymagany sprzęt: laptop, rzutnik lub telewizor (do wyświetlania filmów), dostęp do internetu.

Prowadzący: zaleca się, by realizatorami zajęć byli nauczyciele lub profesjonalści (pedagodzy, psychologzy, wychowawcy) mający doświadczenie w pracy z młodzieżą. Przed rozpoczęciem zajęć należy zapoznać się filmami wykorzystywanymi podczas warsztatów oraz projektem digitalyouth.pl.

Forma zajęć i metody pracy: zajęcia łączą elementy wykładu na temat zjawiska uwodzenia sieci i dyskusji z nastolatkami na temat bezpieczeństwa w kontaktach online. Przekazywane treści mogą być dla uczestników poruszające. Przed rozpoczęciem zajęć warto zapoznać się z broszurą „Uważni rodzice” i innymi materiałami dostępnymi na stronie uwaznirodzice.pl.

Zgłoszenie realizacji zajęć / ewaluacja: prosimy o wypełnienie formularza ewaluacyjnego dotyczącego przeprowadzonych zajęć profilaktycznych. Państwa opinia będzie dla nas bardzo pomocna przy tworzeniu kolejnych materiałów edukacyjnych. Po wypełnieniu formularza ewaluacyjnego będą mogli Państwo otrzymać zaświadczenie o przeprowadzeniu zajęć. Formularz znajduje się na stronie www.edukacja.fdds.pl.

© Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę 2017

Tekst publikacji jest dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska. Tekst licencji dostępny jest na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Główny Partner:

saferinternet.pl

I. Wstęp

Czas trwania: 1 min

Prowadzący informuje uczestników, że zajęcia będą dotyczyły kontaktów online. Przypomina kilka ważnych zasad, które będą stosowane podczas warsztatu:

1. Kiedy inna osoba mówi, uważnie słucham.
2. Nie oceniam innych osób.
3. Traktuję z szacunkiem i dyskrecją informacje ujawnione przez innych uczestników oraz ich opinie.
4. Maksymalnie angażuję się w zajęcia.

II. Kontakty w sieci – dyskusja

Metoda pracy: dyskusja

Czas trwania: 12 min

Prowadzący prosi o podniesienie rąk te osoby, którym zdarzyło się poznać online kogoś, kogo nie znali wcześniej osobiście. Następnie zaprasza do dyskusji i podzielenia się swoimi doświadczeniami dotyczącymi kontaktów online. Jeżeli uczestnicy deklarują brak takich doświadczeń, można zapytać, czy słyszeli o takich sytuacjach.

Pytania do dyskusji na forum:

- Jak często zdarza wam się nawiązywać kontakty online?
- Co może być w tym fajnego?

Przykłady:

- możliwość poznania nowych osób, nawiązania ciekawych relacji, znalezienia dziewczyny/chtópaka,
- wspólne granie, zbudowanie ekipy graczy,
- poznanie osób, które dzielą nasze zainteresowania,
- nauczenie się czegoś nowego, zdobycie nowych informacji,
- ćwiczenie angielskiego albo innego języka z osobą z innego kraju.

Prowadzący podsumowuje, że znajomości w sieci mogą być bardzo ciekawe i dużo wносить do naszego życia, ale zdarza się, że bywają niebezpieczne i zagrażające. Informuje, że podczas zajęć zajmiemy się właśnie takim rodzajem internetowych znajomości, a konkretnie problemem uwodzenia online. Pyta uczestników, jak rozumieją ten termin i czy słyszeli o takich przypadkach.

Po zebraniu wypowiedzi prowadzący podaje definicję zjawiska.

Definicja:

Uwodzenie online to sytuacja, w której osoba dorosła za pośrednictwem internetu lub telefonu tworzy relację z dzieckiem, żeby wykorzystać je seksualnie. Sprawca może chcieć np. zdobyć materiały erotyczne, zmuszając lub namawiając osobę nieletnią do rejestrowania zdjęć i filmów, lub dążyć do spotkania i kontaktów seksualnych. Uwodzenie w sieci jest przestępstwem.

Następnie prowadzący zaprasza uczestników do obejrzenia filmu, który przybliży im problem uwodzenia w sieci.

III. Prezentacja filmu i omówienie

Metoda pracy: prezentacja, dyskusja

Czas trwania: 2 min + 10 min

Prowadzący prezentuje film, a następnie zaprasza uczestników do dyskusji.

Pytanie do dyskusji:

Co myślicie na temat filmu?

Celem jest zrobienie przestrzeni na wrażenia i emocje, które mogą pojawić się wśród uczestników po obejrzeniu materiału.

Jak myślicie, dlaczego bohaterka weszła w taką relację?

Przykładowe odpowiedzi:

- ludzie nawiązują relacje online,
- miała problemy w szkole, była nie lubiana,
- miała kompleksy, nie czuła się ze sobą dobrze, szukała potwierdzenia u innych, że jest fajna/ładna,
- czuła się samotna, nie miała, z kim porozmawiać, rodzice nie byli nią zainteresowani.

Co bohaterka filmu mogła zrobić inaczej?

Wśród odpowiedzi powinny pojawić się następujące propozycje:

- powiedzieć rodzicom / innym zaufanym dorosłym o problemach w szkole,
- rozmawiać o tym, jak się czuje ze swoim wyglądem,
- nie ufać osobie poznanej online, zweryfikować, czy jest tym, za kogo się podaje,
- powiedzieć rodzicom o nowej znajomości,
- nie wysyłać swoich nagich zdjęć.

Prowadzący podsumowuje, że zdarza się, że nasze codzienne doświadczenia sprawiają, że czujemy się samotni, smutni, mamy poczucie, że różne nasze potrzeby nie są zaspokojone albo że bliskie nam osoby nas nie rozumieją. Właśnie w takich sytuacjach o wiele łatwiej jest być nieostrożnym w relacjach online – chcemy, żeby ktoś nas rozumiał, wspierał, chcemy się czuć ważni. Te potrzeby mogą uśpić naszą czujność. Dlatego w następnym ćwiczeniu zastanowimy się, jak możemy sprawdzić, czy osoba, którą poznaliśmy online, jest tym, za kogo się podaje.

IV. Ćwiczenie: jak być bezpiecznym online?

Metoda pracy: burza mózgów

Czas trwania: 12 min

Prowadzący zaprasza uczniów do burzy mózgów. Zadaniem jest stworzenie instrukcji bezpieczeństwa dla osoby, która poznała kogoś online. Jakie kroki powinna podjąć, żeby zweryfikować tożsamość osoby po drugiej stronie?

Warto zwrócić uwagę na następujące możliwości:

- sprawdzenie jej znajomych online (w jakim są wieku, czy są z tej samej szkoły, do której chodzi nowo poznana osoba);
- sprawdzenie częstotliwości i historii publikacji, interakcji z innymi użytkownikami, grup, do których należy osoba;
- weryfikacja za pomocą kamerki – prowadzący podkreśla, że zdarza się, że sprawcy bardzo długo udają, że ich kamerka jest zepsuta, ale można wtedy wykorzystać aplikacje w telefonie, które również dają możliwość takiej weryfikacji;
- sprawdzenie snapów i częstotliwości ich przesyłania.

Jeżeli wśród odpowiedzi pojawi się propozycja pójścia na spotkanie, prowadzący ustala z uczniami, co zrobić, aby takie spotkanie było bezpieczne. Jeżeli taka propozycja się nie pojawi, prowadzący sam pyta o to uczestników. Wśród odpowiedzi powinny się pojawić poniższe rozwiązania:

- poinformowanie rodziców o takim spotkaniu,
- towarzystwo zaufanej osoby dorosłej, starszego rodzeństwa albo grupy rówieśników,
- spotkania powinny się odbywać w dzień, w miejscu publicznym, w którym przebywa wiele osób.

Prowadzący zapisuje wszystkie pomysły na tablicy, a następnie razem z uczestnikami szereguje je od najważniejszego do najmniej ważnego.

V. Gdzie szukać pomocy?

Metoda pracy: miniwykład

Czas trwania: 7 min

Prowadzący przypomina uczestnikom ostatnią scenę filmu, w której bohaterka otrzymuje SMS-a o treści: „Spotkanie jutro albo wrzucam twoje zdjęcia do sieci”, i pyta:

Jak myślicie, jak w tej sytuacji powinna zachować się dziewczyna?

Po zebraniu odpowiedzi od uczniów podsumowuje:

Czasem możemy mieć poczucie, że nasi rodzice nie są zaangażowani, nie interesują się i nie zauważają tego, co się u nas dzieje. Być może nie mówimy im o swoich problemach, bo boimy się, że nas nie zrozumieją, zareagują negatywnie albo wyciągną konsekwencje. Jednak rodzice, którzy, na co dzień są zabiegani, w obliczu problemu bardzo często potrafią skutecznie udzielić wsparcia. Dlatego warto się do nich zwrócić po pomoc.

Jeżeli z jakiegoś powodu nie umiemy albo nie chcemy porozmawiać z rodzicami, warto poszukać wsparcia u innych, zaufanych osób dorosłych – na przykład pedagoga lub psychologa szkolnego, nauczyciela czy kogoś w rodzinie. Możecie też skorzystać z pomocy konsultantów Telefonu Zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111. Jest to bezpłatny i anonimowy telefon, w którym przeszkolone osoby pomagają dzieciom i młodzieży w trudnych sytuacjach. Więcej informacji znajdziecie na stronie 116111.pl.

VI. Podsumowanie

Czas trwania: 1 min

Prowadzący dziękuje uczestnikom za udział w zajęciach. Podkreśla, że zdarzają się takie sytuacje, że nie chcemy się dzielić swoimi doświadczeniami na forum klasy, ale jeśli uczestnicy mają jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące swoich kontaktów w sieci, to mogą indywidualnie porozmawiać z prowadzącym lub psychologiem czy pedagogiem szkolnym.